2.12 pozdravlja dejstvo, da bo poskušala Komisija zagotoviti, da se bo prispevek zadrug in drugih socialnih gospodarskih podjetij k razvoju kmetijstva izkoriščal prek pobud Skupnosti;

2.13 poudarja, da bi morala Komisija in vlade držav članic preučiti možnost davčnih ugodnosti, ki bi jih priznale zadrugam na podlagi njihove koristnosti z regionalnega in socialnega vidika ter glede na to, ali upoštevajo glavna ustanovna načela zadrug: demokracijo, solidarnost članov, tako delavcev kot potrošnikov, ter njihovo neposredno upravljanje podjetniških aktivnosti;

2.14 opozarja na priložnosti, ki jih ponujajo zadruge v zvezi z razvojem lokalnega gospodarstva in novih inovativnih oblik zaposlitve na lokalni in regionalni ravni;

2.15 poziva Komisijo in države članice k aktivnem ustanavljanju zadrug (predvsem prodajnih zadrug) glede na nova kmetijska in podeželska področja, kot na primer področja ekološkega kmetijstva, vodnih kultur itd. Ustrezni ukrepi bi lahko zajemali izobraževanje, podpiranje, pravno svetovanje, identifikacijo udeležencev, itd.

2.16 zahteva, da mestne občine in regije v svoji industrijski politiki bolj upoštevajo zadružne oblike podjetništva;

2.17 opozarja, da zadruge ponujajo nove možnosti za izboljšanje zaposlovanja, zagotavljanja storitev in gospodarsko prenovo v oddaljenih območjih, ki trpijo pomanjkanje kapitala.

Bruselj, 16. junija 2004

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o „Predlogu za Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o učinkovitosti končne rabe energije in energetskih storitvah“

(2004/C 318/06)

Odbor regij,

ob upoštevanju „Predloga Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o učinkovitosti končne rabe energije in energetskih storitvah“, COM(2003) 739 končno. – 2003/0300 (COD);

na podlagi Sklepa Sveta z dne 23. januarja 2004 v skladu s členom 175 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, da pripravi mnenje;

na podlagi Sklepa njegovega predsednika z dne 4. novembra 2002, ki daje navodila strokovni komisiji za trajnostni razvoj, da pripravi mnenje;

ob upoštevanju Odločbe Sveta z dne 25. aprila 2002 o odobritvi Kjotskega protokola o okvirni konvenciji Združenih narodov o podnebnih spremembah v imenu Evropske skupnosti kot tudi skupne izjave o iz tega izhajajočih obveznostih (2002/358/EC) ([1]);

ob upoštevanju Odločbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2002 o mehanizmu za nadzor emisij toplogrednih plinov v Skupnosti in o izvajanju Kjotskega protokola (280/2004/EC) ([2]);

ob upoštevanju Direktive 96/92/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 1996 o skupnih predpisih za notranji trg na področju elektrike ([3]).

([1]) UL L 130, 15.5.2002, str. 1.
([2]) UL L 49, 19.2.2004, str. 1.
([3]) UL L 27, 30.1.1997, str. 20.

ob upoštevanju svojega mnenja z dne 18. septembra 1997 o „podnebnih spremembah in energiji“ - CdR 104/1997 končno ([1]). - in mnenja z dne 14. marca 2002 o „Odločbi Sveta o odobritvi Kjotskega protokola o okvirni konvenciji Združenih narodov o podnebnih spremembah v imenu Evropske skupnosti kot tudi skupne izjave o iz tega izhajajočih obveznostih“ - CdR 458/2001 končno. ([2]);

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije o šestem akcijskem programu Evropske skupnosti za okolje, „Okolje 2010: naša prihodnost je v naših rokah“, šestega okoljskega akcijskega programa in predloga Sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o okoljskem akcijskem programu 2001-2010 Evropske skupnosti, COM(2001) 31 končno. - CdR 36/2001 končno ([3]);

ob upoštevanju naslednjega:

1. povečanje učinkovitosti končne rabe energije je nujno potrebno za zaščito okolja, za zmanjšanje potrebe po energiji in za doseganje ciljev, zastavljenih v Kjotu; nadaljnji razvoj trga za učinkovitost končne rabe energije in energetskih storitev bo bistveno prispeval k doseganju tega cilja;

2. regionalni in občinski organi Evrope so že leta pionirji pri prihranku energije, npr. pri rabi obnovljive energije in pri preizkušanju inteligentnih energetskih sistemov;

3. številni organi v Evropi so se zavezali, da izpolnijo cilje iz Kjota;

4. varčevanje z energijo mora najprej priti v zavest državljanov; občinski in regionalni organi kot državljanom najbližja politična raven pa morajo prispevati svoj delež in zato mora v tem pogledu Evropska unija zagotoviti potrebno svobodo delovanja.

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 92/2004 rev.1), ki ga je 3. maja 2004 sprejela strokovna komisija za trajnostni razvoj (poročevalec: g. SINNER, deželni minister za evropske zadeve in regionalne odnose svobodne dežele Bavarske (D, EPP));

je na svojem 55. plenarnem zasedanju dne 16. in 17. junija (seja z dne 17. junija) sprejel naslednje mnenje:

1. **Stališča Odbora regij**

Odbor regij

1.1 v skladu s smernicami Komisije Evropskih skupnosti je mnenja, da je zvišanje učinkovitosti pri rabi končne energije pomemben cilj. Pozdravlja namero Komisije, pomagati pri nadaljnjem razvoju trga za učinkovitost končne rabe energije in energetskih storitev. Tudi s stališča Odbora regij je nujno, da se okrepi trg za energetske storitve in energetsko učinkovitost ter se tako zmanjša emisijo in podpre trajnostni razvoj;

1.2 meni, da je predlog Direktive ustrezen prvi korak pri doseganju teh ciljev;

1.3 popolnoma podpira zastavljeni cilj zaščite podnebja in upoštevanje iz tega izhajajočih obveznosti zmanjšanja. V državah članicah, regijah in občinah že obstaja vrsta ukrepov, katerih cilj je izpolniti te obveznosti (prim., med drugim, Zakon o varčevanju z energijo Zvezne republike Nemčije, ki ga je nemški zvezni parlament sprejel 1. aprila 2004). Ti ukrepi vsebujejo tudi prizadevanja za izboljšanje energetske učinkovitosti na vseh področjih uporabe;

1.4 je mnenja, da bi morala biti izvajanje ukrepov za energetsko učinkovitost, kot so varčevanje z energijo s strani končnih potrošnikov in ponudba energetskih storitev usklajena s konkurenčno usmerjenimi trgi; hkrati je treba poudariti, da je potrebno dati prednost izboljšanju javnih služb, da bodo lahko še naprej izpolnjevale svoje obveznosti glede kakovosti, varnosti in dostopnosti;

1.5 ne dvomi o tem, da so potrebni primerni okvirni pogoji, ki bi odločilno povečali energetsko učinkovitost pri končnem potrošniku. Najboljši način, da se doseže ta cilj, je ta, da se spodbuja in poveča povpraševanje po ustreznih tehnikah in postopkih. Problematičen pa je predlog, da bi namesto tega prisilili podjetja v ponudbe takšne vrste. Podjetja bi tako morala razpolagati s postopki in tehnologijami, do katerih nakupa ne bi mogli nikogar prisiliti, kar bi imelo za posledico višje cene za končne potrošnike;

1.6 meni, da je predlog Direktive v nasprotju s sistemom, kadar ne upošteva bistvenih struktur notranjega energetskega trga. Predlog Direktive obvezuje države članice, da zagotovijo, da trgovci na drobno ali dobavitelji svojim strankam v vseh sektorjih končne uporabe v nekaterih primerih brezplačno ponudijo energetske storitve in ukrepe za energetsko učinkovitost. Na odprtem trgu pa je ponudbo težko nadzorovati. Poleg tega so sodelujoči tržni akterji, kot so ločena podjetja za oskrbo z energijo in trgovci z energijo, ki na novo prodirajo na trg, preveč različni, da bi bili predmet enakih oz. primerljivih ureditvenih ukrepov;

([1]) UL C 379, 15.12.1997, str. 11.
([2]) UL C 192, 12.8.2002, str. 59.
([3]) UL C 357, 14.12.2001, str. 44.

1.7 vidi obveznost operaterjev omrežij, da ponujajo in dobavljajo energetske storitve končnim potrošnikom, kot kršitev direktive o notranjem trgu;

1.8 meni, da je ustanovitev novih upravnih struktur, ki imajo naloge nadzora in preverjanja – ki bodo vsebovale precejšnje stroške – pogojno primerna kot sredstvo za povečanje učinkovitosti končne rabe energije in za nadaljevanje razvoja trga za ukrepe za učinkovito končno rabo energije in energetskih storitev. Države članice bi morale imeti možnost, da se za izvajanje teh nalog obrnejo na že obstoječe organe. V skladu s predlogom Direktive stroški ukrepov, sprejetih za dosego zahtevanih ravni varčevanja z energijo, „ne smejo“ biti večji od njihovih koristi. Ker pa še ni znano, kako bi se naj izvedla analiza stroškov in dobičkov, pomeni ta obveznost samo programsko načelo brez praktičnega pomena s posledico, da se stroški lahko razvijejo popolnoma nesorazmerno s koristjo. Zato se je bati, da bo po členu 10b predloga Direktive možen prenos določenih stroškov prek distribucijskih tarif obremenil končne potrošnike;

1.9 vztraja pri tem, da enotno določanje stopnje povečanja učinkovitosti v višini 1 % za vse države članice ne sme povzročiti izkrivljene konkurenčnosti, ker države članice, ki so že dosegle visoko stopnjo učinkovitosti, lahko realizirajo nadaljnja povečanja učinkovitosti samo s sorazmerno visokimi stroški. Zagotoviti je potrebno, da se državam članicam upošteva trud, ki so ga vložile v preteklosti. Upoštevanje ukrepov za varčevanje z energijo, ki je predvideno v Prilogi I predloga Direktive in so ga države članice sprejele že leta 1991, se mora izvajati tako, da je izkrivljena konkurenčnost izključena; glede na to Odbor regij zavrača nesorazmerno obremenjevanje javnih organov in zahteva enakopravno obravnavanje javnega in zasebnega sektorja;

1.10 šteje predvidene ukrepe, kot so npr. enotni cilj varčevanja, oblikovanje nove birokracije za pregled ali vzpostavitev obveznih trgov za energetske storitve, po obsegu in intenzivnosti kot zelo široko poseganje v energetsko politiko držav članic.

Bruselj, 17. junij 2004

2. **Priporočila Odbora regij**

Odbor regij

2.1 poziva Komisijo glede na zelo dobrodošlo določitev ciljev predloga zakonodaje, da osnutek Direktive spremeni v bistvenih točkah. Cilj pregleda bi moral biti predvsem, nadalje razviti in okrepiti povpraševanje po energetskih storitvah z zagotavljanjem informacij, nasvetov in podpore. Z ozirom na to Odbor predlaga informacijsko kampanjo po Evropi, z namenom zbuditi zavest za ekološko varčno rabo energije;

2.2 prosi Komisijo, da do te mere upošteva subsidiarnost, da tudi v prihodnje prepusti državam članicam, regijam in občinam, da odobrijo, potrdijo ali akreditirajo izvajalce energetskih storitev, skrbijo za nadzor sistemov energetske presoje in trga energetskih storitev, vzpostavijo programe za energetsko učinkovitost in javno nadzorovane možnosti financiranja;

2.3 predlaga, da se omeji stopnja natančnosti določb, tako da je še združljiva z interesi Komisije za deregulacijo, debirokratizacijo in poenostavitev postopkov;

2.4. poziva Komisijo, naj javnega sektorja ne obremeni preveč glede cilja varčevanja z energijo. Javni in zasebni sektor bi morala biti v enaki meri dolžna prispevati k skupnemu cilju za izboljšanje energetske učinkovitosti;

2.5 opozarja, da bo za izpolnjevanje obveznosti, predvidenih v predlogu Direktive, nujno, da se uvedejo nadzorni ukrepi, zberejo podatki in pripravijo poročila za Komisijo. Zato bodo morali tako javna uprava kot tudi podjetja zaposliti novo – doslej nepotrebno – osebje, npr. za zbiranje in posredovanje doslej nerelevantnih podatkov o končnih potrošnikih (npr. pri kurilnem olju) in za prodajo energetskih storitev. To je treba pri zakonodaji upoštevati in vključiti vanjo;

2.6 spominja Komisijo na potrebo, da je treba predlog Direktive popolnoma uskladiti s cilji vseh pravnih predpisov na energetskem področju, še posebej s cilji direktive o notranjem energetskem trgu.

Predsednik

Odbora regij

Peter STRAUB